

Trusti

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND
PLAN UČINKA ZA 2025. GODINU

Trusti

FONDI I KURSIMEVE PENSIONALE I KOSOVËS
KOSOVO PENSION SAVINGS TRUST
KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND

A dramatic sky with a rainbow and a lightning bolt. The rainbow is a vibrant arc of colors stretching across the upper half of the frame. Below it, a bright lightning bolt strikes downwards, illuminating the dark, stormy clouds. The overall atmosphere is one of intense natural power and beauty.

PRIPREMLJEN:

Priština, Oktobar 2023

Kontakt:

Ul. "Agim Ramadani" #182-184 Priština, Republika Kosova

www.trusti.org | | info@trusti.org | | 038-600-020

SADRŽAJ

1.

UVOD

2.

MANDAT

3.

FUNKCIJE I
ODGOVORNOSTI

4.

AKTIVNOSTI

5.

GLAVNI CILJEVI
ZA 2025.
GODINU

6.

ORGANIZACIONA
STRUKTURA KPŠF-A

7.

JEDINICE
ORGANIZACIJE
I DUŽNOSTI

8.

MATRICA
AKCIONOG
PLANA ZA 2025.

9.

PROJEKCIJA I PLAN
PRIHODA ZA 2025.

SKRAČENICE

KPŠF – Kosovski penzijski štedni fond

PAK – Poreska Administracija Kosova

Vlada – Vlada Republike Kosova

Skupština – Skupština Republike Kosova

CBK – Centralna Banka Republike Kosova

Odbor – Upravni Odbor KPŠF-a

NSU – Neto Sredstva pod Upravljanjem

1. UVOD

KPŠF je nezavisna i neprofitna javna institucija, osnovana od strane Skupštine Republike Kosovo. KPŠF je dizajniran prema definisanom modelu penzijskih doprinosa, što znači da svaki doprinosilac štedi za penziju na ličnom računu. Sve informacije se čuvaju na računu i preko njega se sprovode sve dolazne, investicione i odlazne transakcije.

KPŠF je osnovan u decembru 2001 godine i počeo je sa radom u avgustu 2002 godine – da bi administrirao i upravljao obaveznim (i dobrovoljnim) penzijskim doprinosima zaposlenih lica na Kosovu.

Celokupnu aktivnost KPŠF-a reguliše Skupština Kosova, dok je nadgleda Centralna Banka Kosova (CBK). KPŠF je u potpunosti posvećen održavanju i ulaganju penzionih doprinosa uštedenih od građana Kosova tokom radnog odnosa.

Administriranje ovim individualnim računima je zakonska odgovornost, međutim uštedeni novac ostaje vlasništvo doprinosilaca. Iako su u sopstvenom vlasništvu, mandat ove štednje je specifičan: mogu se koristiti samo za penziju - i ne mogu se koristiti ili povući pre starosne granice za penzionisanje iz bilo kog drugog razloga (npr. ne mogu se pozajmiti, za medicinske tretmane i slično).

Institucija, već 23 godina nakon osnivanja, ima dokazano iskustvo administriranja i upravljanja penzijskom štednjom u dobroj nameri, preko održavanja i povećanja vrednosti penzionih sredstava kroz oprezna ulaganja.

Dok su sredstva pod upravljanjem već stigli preko 3 milijarde evra, a broj opštih računa preko 920 hiljada naloga, institucija ima 31 stalnog zaposlenog i jedinu kancelariju u Prištini.

KPŠF se uzdiže iznad dva glavna funkcionalna stuba, investicionog stuba i operativnog stuba. I jedan i drugi kombinuju akcione planove i na strateškom i na operativnom nivou, kako bi se ispunile zakonske obaveze, ali i najbolje poslužili razvijajućim potrebama doprinosilaca.

Istorijski gledano, od osnivanja KPŠF-a, Skupština je nadgledala KPŠF kroz godišnje izveštaje, gde se uključuju i revidirane finansijske izveštaje, kao i kroz diskusija o odobravanju naknada za upravljanje, gde se uključuje i finansijski plan za narednu godinu. Ako postoji neophodno, Skupština preko funkcionalnih komisija vrši i vanredne informativne sastanke sa predstavnicima KPŠF-a. Na ovaj način Skupštini je dat prostor za direktnu ocenu o nesmetan rad institucije.

Ovaj plan učinka, posvećen Skupštini, ima za cilj da kristalizuje različite i ključne informacije o planiranju u instituciji kako bi pomogao članovima Skupštine da nadgledaju i prate kratkoročno planiranje institucije na godišnje intervale.

Stoga, pored očekivanih godišnjih aktivnosti, ovaj plan uključuje i planiranje naknada i finansijskih prihoda za narednu godinu.

2. MANDAT

Pravni mandat KPŠF-a je da administrira i upravlja penzionom štednjom do penzionisanja doprinosilaca. Ove odgovornosti podrazumevaju ulaganje penzionih sredstava, u skladu sa principima zasnovanim na zakonima na snazi, i pružanje usluga doprinosiocima do trenutka penzionisanja.

Investicije su urade od strane Upravnog odbora KPŠF-a kako bi se povećala vrednost penzione štednje za Kosovske štediške, i kako bi im se omogućilo da du-goročno očuvaju vrednost tih sredstava za penziju.

Upravni odbor KPŠF-a utvrdio kao uporednu vrednost (benchmark) pokriće inflacije dodatnim baznim bodom (u zavisnosti od portfelja), uvek uzimajući u obzir vek trajanja ulaganja akumuliranih penzijskih fondova. Pored toga, ulagači će biti raspoređeni u tri investiciona portfelja prema starosti, i to: 1) Standardni portfolio (za uzrast od 16 do 57 godina); 2) Balansirani portfolio (za uzrast od 58 do 62 godine) i 3) Konzervativni portfolio (za uzrast od 63 i više godina).

Ulaganja penzionih fondova se vrše u različitim klasama ulaganja, sa širokom geografskom distribucijom (širokom sveta i na Kosovu) i više industrija, kako bi se proširio (i time smanjio) potencijalni rizik od ulaganja, kako se smatra razumnim od Upravnog odbora.

Zakon br. 04/L-101 o Penzijskim fondovima na Kosovu, zajedno sa svojim amandmanima, daje KPŠF-u, preko Upravnog odbora, nadležnosti i prava pouzdanog administratora za penzione fondove (član 5.1), i određuje njegova prava u vezi sa penzijskim fondovima, uključujući, ali ne ograničavajući se na (član 5.2):

- Vođenje tendera za izbor menadžera sredstava i nosilaca sredstava ili instrumenata za otvorene investicije u skladu sa važećim zakonima;
- Sprovođenje sporazuma sa menadžerima, nosilaca sredstava, otvorenim investicionim instrumentima, računovođama, revizorima, advokatima i drugim pružaocima usluga za KPŠF;
- Zahtevanje i primanje informacija od direktora sred-

stava, otvorenih investicionih instrumenata, nosilaca sredstava i drugih pružalaca usluga za sve transakcije u ime KPŠF-a, uključujući i glasanje o akcijama koje drži KPŠF-a.

- Odobravanje principa investicija za KPŠF-a.
- Razrešenje i zamena direktora sredstava, instrumenata za otvorene investicije, nosilaca sredstava i drugih pružalaca usluga KPŠF-a.
- Isplata dobitka individualnih računa za uštedene penzije osiguravačima anuiteta radi otkupa penzija za učesnike i korisnike u skladu sa ovim zakonom.
- Sklapanje ugovora o kupovini, prodaji, davanju ili uzimanju na zakupu nepokretnosti ili opreme neophodne za funkcionisanje KPŠF-a.
- Zapošljavanje izvršnog i neizvršnog osoblja KPŠF-a.
- Sklapanje ugovora o osiguranju, uključujući fiducijarno osiguranje za kompenzaciju za Upravni odbor, sa osiguravajućim kompanijama licenciranim na Kosovu ili u državama članicama Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj.
- Pripremanje budžeta (za investicije i operacije) koji odobrava Upravni odbor.
- Određivanje razumnih naknada, na osnovu troškova, svakog učesnika za administriranje individualnih računa, odobranih od Skupština Kosova na godišnjem intervalu.
- KPŠF-a ima svoju glavnu i jedinu kancelariju u Prištini. Ali usluge za saradnike i korisnici penzione štednje vrše se i u ostalih šest centara Poreske uprave Kosovo u: Mitrovici, Peći, Đakovici, Prizrenu, Uroševcu i Gnjilanu, preko penzionisanih službenika, koji su osoblje PAK-a.

3. FUNKCIJE I ODGOVORNOSTI

KPŠF-a zapošljava 31 profesionalaca na neodređeno vreme, čija je funkcija da prihvataju i obrađuju doprinose zaposlenih i poslodavaca, kao i da pružaju savete i tehničku podršku svim zaposlenima i poslodavcima i zainteresovanim stranama.

KPŠF deluje kroz sedam glavnih jedinica: odnosi sa klijentima, investicije, finansije, odnosi sa javnošću i obuka, ljudski resursi, informacione tehnologije, pravna pitanja i nabavki i interni revizor.

Institucionalna struktura je dizajnirana tako da efikasno upravlja ličnim računima, vodi evidenciju doprinosa, pruža širok spektar usluga klijentima i informiše javnost o pitanjima implementacije penzijskog programa.

Poslodavci deklarišu obavezu uplate penzionih doprinosa preko onlajn sistema deklaracije u PAK-u. Deklarisanje se vrši postavljanjem spiska zaposlenih u onlajn sistemu deklaracije (EDI) u PAK-u. Posle deklarisanja, EDI izrađuje relevantne uplatnice preko kojih se vrši plaćanje u bilo kojoj od komercijalnih banaka ili institucija licenciranih za takva plaćanja.

Ako su zaposleni pravilno identifikovani na spisku deklarisanom u sistemu, i ako se isplata vrši u skladu sa pravilima, obično u roku od tri do pet radnih dana penzijski doprinosi se prenose na individualne račune penzione štednje u KPŠF.

Prikupljeni doprinosi se ulažu na globalna finansijska tržišta, za koja se očekuje da će porasti u vrednosti, dok se povraćaj ulaganja proporcionalno raspoređuje na pojedinačne račune.

KPŠF nameće naknade na penziona sredstva kako bi izvršio svoje funkcije i odgovornosti.

3.1 Upravni odbor

KPŠF-om predsedava Upravni odbor, koji se sastoji od osam članova: pet stručnih članova sa najmanje 10 godina iskustva u oblasti penzija ili investicija; dva reprezentativna člana (jedan od poslodavaca, a drugi od zaposlenih); kao i jedan predstavnik Vlade Kosova bez pravo glasa.

Sedam članova Odbora (sa pravom glasa) imenuje Skupština Kosova na period od četiri godine, sa mogućnost ponovnog izbora. Ukoliko mandat članova v Odbor ističe, a novi članovi nisu imenovani, onda se nastavljaju postojeći članovi Odbora mandat samo devedeset dana.

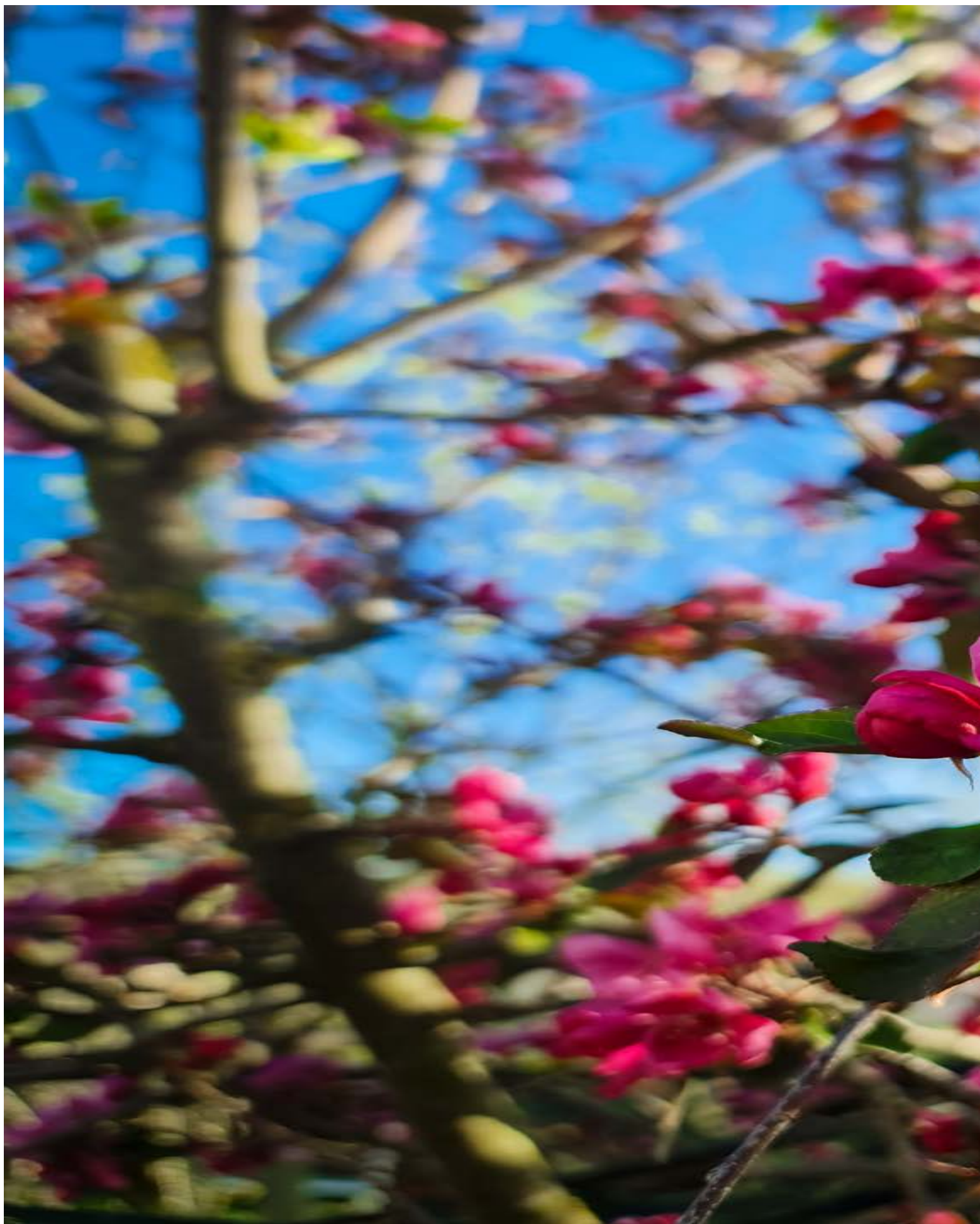
3.2 Administracija

Administracija KPŠF-a vodi Uprava viši, koju čine generalni direktor i tri direktora: 1) Finansije i IT, 2) Operacije i 3) Investicije.

Uprava ima za cilj da angažuje u KPŠF efikasne, profesionalne i moralno zdrave pojedince, verujući da će samo ovi kvaliteti dovesti do većeg napretka, okruženja pogodnog za rad i na kraju do boljih usluga za doprinosioce - ali i (glavni) za održavanje institucionalnog integriteta KPŠF-a.

Da bi postigli gore navedene ciljeve, Upravni odbor i Uprava osiguravaju da sadašnja administracija nastavi da unapređuje svoje znanje i iskustvo, da bude motivisana i nastavi da stavlja sve mentalne i profesionalne kapacitete u službi unapređenja unutrašnjih procesa i usluga za korisnike.

Administracija je podeljena na funkcionalne jedinice, da bi se obezbedila efektivnost i efikasnost u radu.

4. AKTIVNOSTI

Aktivnosti KPŠF-a počinju od trenutka prijema penzionih doprinosa od PAK-a, preko potvrđivanja i usaglašavanja tih doprinosa preko individualnih računa KPŠF-a. U slučaju nesaglasnosti ili nedostatka potrebnih izveštaja, osoblje KPŠF-a koordinira se sa osobljem PAK-a, ali i odgovarajućim poslodavcima, da izjednače uplaćene penzijske doprinose preko individualnih računa uplaćivača doprinosa.

Istovremeno, zajedno sa alatima, informacije za svakog saradnika se šalju u glavni sistem za upravljanje računima KPŠF-a, kao i na račune saradnika koji su aktivirali uslugu eTrusti.

Neizjednačena sredstva ili sredstva koje nisu doprinosi se vraćaju PAK-u, prema važećem zakonu. Ulaganje sredstava pod upravljanjem je još jedna, među najvažnijim, delatnost institucije. Investicione odluke su isključivo pravo Upravnog odbora, kako je predviđeno zakonom, ali članovima Odbora u procesu donošenja odluka pomaže Uprava i drugo stručno osoblje KPŠF-a putem podataka, analiza i konkretnih informacija.

Proces ulaganja sredstava, kao i proces povlačenja, zahteva niz odlučivanja i administrativnih radnji do realizacije. Većina sredstava pod upravljanjem nastavlja da se ulaže u inostranstvo, pošto još uvek nema dovoljno mogućnosti (u skladu sa zakonom) da se više investiraju na Kosovu. Međutim, KPŠF-a stalno izražava interesovanje za više ulaganja sredstava u zemlji.

Treća karika osnovne delatnosti institucije je procesiranje isplata za penzionere od strane KPŠF-a.

Podrazumeva se da se pored prijema zahteva za odlazak u penziju, i njihovog izvršenja, preduzimaju se radnje na pripremanju ugovora sa bankama, za fazna povlačenja (ovo za stanja penzione štednje preko 3 hiljade evra), kao i nakon podnošenja zahteva za penziju, kada god postoje zahtevi za informisanje i pomoć doprinosiocima.

Pored ove tri glavne aktivnosti, institucija ima svakodnevne obaveze u održavanju sistema za ažuriranje podataka svih doprinosilaca, u bezbednosti i čuvanju svih evidencija, pružanju dnevnih usluga, kontinuiranom izveštavanju, komunikaciji i nesmetanom informisanju i odgovaranju na sve zahteve trećih lica (institucije, mediji, NVO-e, pojedinci).

Od svog osnivanja, KPŠF je posvetio značajnu pažnju transparentnosti. Zbog toga se, pored redovnog institucionalnog izveštavanja, sve važne informacije objavljuju na sajtu KPŠF-a. Takođe, u tom duhu, ustanova je već 18 godina počela da nudi uslugu pristupa računu penzione štednje putem interneta (na portalu eTrusti). Ovu uslugu već koristi oko 335 hiljada saradnika.

Generalno, institucija ima za cilj maksimalno korišćenje digitalnih procesa i usluga, zasnovanih na Internetu, kao praktičniji način i po nižoj ceni. Ali ove odluke nisu donete bez analize potencijalnog bezbednosnog rizika digitalnih podataka. Stoga KPŠF koristi najnovije tehnologije digitalnih usluga koje su u ponudi najvišim bezbednosnim standardima. Da bi se olakšale informacije o penzijskoj štednji, za kraj 2023. godine, preuzimanje izjave poverenja može se izvršiti i sa eKosova.

Poslovanje KPŠF-a svakodnevno nadgleda interni revizor KPŠF-a, na šestomesečnom i godišnjem nivou od strane eksternog revizora i Centralne banke Kosova. Istovremeno, institucija izveštava i nadgleda je skupštinskom Odboru za finansijski nadzor, ali i sama Skupština, kroz ispitivanje godišnje naknade za upravljanje i razmatranje i odobravanje godišnjih izveštaja.

4.1 NAPLATA PENZIJSKIH DOPRINOSA

Naplata penzijskih doprinosa i relevantnih izveštaja je dužnost PAK-a. Međutim, KPŠF blisko surađuje sa PAK-om, ali i sa individualnim poslodavcima, tako da su podaci o penzijskim doprinosima tačni i potpuni.

Broj i vrednost penzijskih doprinosa nastavlja da ima trend rasta još od svog osnivanja. To se dešava, kako zbog stalnog porasta prihoda, od povećanja broja aktivnih doprinosilaca, tako i od podizanja svesti doprinosilaca o značaju redovne uplate penzijskih doprinosa.

Za 2025. godinu očekujemo da će se ubrzanim tempom nastaviti porast iznosa plaćanja doprinosa, zbog povećanja minimalne zarade, koje će početi da se sprovodi od 1. oktobra 2024. godine.

U narednim tabelama su prikazani podaci o iznosu i broju doprinosilaca u poslednjih pet godina i novi računi i iznos plaćanja doprinosa za 2024. godinu.

Broj aktivnih saradnika i vrednost penzijskih doprinosa 2019-2023

Period	Broj aktivnih doprinosilaca na kraju godine	Broj novih računa tokom godine	Vrednost novih doprinosa za godinu
2019	379,827	43,286	€186,612,628
2020	387,526	37,437	€194,364,329
2021	419,657	45,290	€213,450,809
2022	428,891	40,409	€241,462,429
2023	442,383	41,968	€286,181,346

Broj novih računa i vrednost doprinosa po mesecima u 2024. godini

Period	Broj novih računa tokom meseca	Vrednost novih doprinosa
Januar	2,836	€27,526,389
Februar	3,085	€24,206,760
Mart	3,119	€24,093,705
April	3,048	€26,596,867
Maj	3,645	€25,357,350
Jun	3,645	€25,198,177
Jul	4,048	€24,234,073
Avgust	4,178	€23,229,112

4.2 ULAGANJE PENZIONIH SREDSTAVA

KPŠF ulaže sredstva pod upravljanjem u skladu sa važećim zakonodavstvom, u skladu sa Izjavom o principima ulaganja (IPU) i u skladu sa Zakonom br. 04/L101 o penzijskim fondovima na Kosovu, izmenjen Zakonom br. 04/L-115, Zakonom br. 04/L-168 i Zakonom br. 05/L-116 i relevantnim pravilima i uredbama Centralne banke Republike Kosovo (CBK). IPU utvrđuje skup vodećih principa i politika kako bi se obezbedio objektivni, efikasan i transparentan radni okvir za održiv proces donošenja odluka za ulaganje penzijskih sredstava.

Upravni odbor će svake godine revidirati IPU, preko Komisije za investicije KPŠF-a, i bez odlaganja, ako će doći do značajnih promena u pristupu investicijama, ciljevima, ograničenjima, toleranciji na rizik, horizontu investicija ili starosnim grupama učesnika.

KPŠF donosi odluke o investicijama delujući samo u najboljem interesu učesnika, pridržavajući se sledećih prioriteta, kao što je utvrđeno Zakonom o penzijskim fondovima: 1) Bezbednost penzionih sredstava; 2) Raznovrsnost investicija; 3) Najviši prihodi od investicija u skladu sa bezbednošću penzionih sredstava i 4) Održavanje dovoljne likvidnosti.

Upravni odbor nastoji da obezbedi da KPŠF ima: a) Delotvorne i efikasne investicione procese; b) Odgovarajući nivo stručnosti za analize i investicione aktivnosti, generalno; i c) Rigorozan pristup upravljanju investicionim i operativnim troškovima.

Upravni odbor će takođe uzeti u obzir da:

(a) KPŠF je dugoročni investitor;

(b) postoji potreba za efikasnom raznovrsnošću između različitih klasa sredstava i unutar samo jedne određene klase sredstava;

(c) Iako se investicioni učinak meri – a podizanje štednje se isplaćuje učesnicima – u evrima, ovo ne bi trebalo da ograničava ulaganje samo na sredstvima u evrima; i

(d) Učesnici treba da očuvaju svoje poverenje u instituciju KPŠF-a, zbog čega je potrebna oprezna investiciona politika.

Upravni odbor je usvojio niz ubeđenja za investicije, kako bi obezbedio objektivni i transparentan okvir za održivo donošenje odluka o investicijama. Ova ubeđenja služe kao vodič koji omogućava efikasno obavljanje svih funkcija investicija.

Ubeđenja Upravnog odbora su:

(a) KPŠF treba da preuzme investicioni rizik da bi ispunio investicione ciljeve.

(b) Različite klase sredstava imaju različite karakteristike, u zavisnosti od tržišta i različitih ekonomskih ciklusa. Međutim, dugoročni i strpljivi investitori zarađuju bolje povraćaje ulaganjem u sredstvima za koja se očekuje da će imati veći povraćaj i rizik, posebno u akcije. KPŠF je dobro pozicioniran da to iskoristi, s obzirom na profil starosnih grupa učesnika.

(c) Dugoročni učinak je mnogo važniji od kratkoročnih kretanja; s obzirom da se padovi na finansijskim tržištima (obično) ne samo da se oporave prolaskom vremena, već takođe pružaju mogućnosti za investicije.

(d) Preraspodela sredstava je odlučujući faktor u dugoročnom učinku.

(e) Raznovrsnost je važno sredstvo za upravljanje rizikom i povraćajem.

(f) Pasivni indeksni fondovi generalno obezbeđuju pristup klasi sredstava sa manjim troškovima, često sa boljim učinkom na dugi rok.

(g) Aktivno upravljanje obezbeđuje različite pristupe investicijama u određenoj klasi sredstava, proširujući stepen raznovrsnosti u toj klasi sredstava.

(h) Aktivni fondovi, bilo da se sastoje od jedne ili više klasa sredstava, kroz dinamični odabir, pozicioniranje na tržištu i/ili upravljanje rizikom, mogu da postiču održive povraćaje sa manje volatilnosti.

(i) Stručna, dobro vođena interna investiciona funkcija sa adekvatnim resursima, može pomoći u postizanju boljih dugoročnih rezultata. Punu verziju IPU-a možete posetiti preko linka:

<https://trusti.org/sr/investments-srb/izjava-investiranja-srb/>

Investicije, prema investicionim fondovima i plasmanima na Kosovu, za Standardni Portfolio na dan 19.09.2024. godine.:

Investicioni fond / institucija	Iznos investicije	Procenat investicije	Vrsta investicije/ Stretgija
Vanguard GSIF	€531,582,140	20.7%	Akcije - Pasivne/Rast
Invesco S&P500 Eur Hedg ETF	€203,457,626	7.9%	Akcije - Pasivne/Rast
iShare MSCI Eur Value ETF	€84,326,352	3.3%	Akcije - Pasivne/Rast
Vanguard Value ETF	€71,070,699	2.8%	Akcije - Pasivne/Rast
SPDR S&P Oil & Gas ETF	€54,273,077	2.1%	Akcije - Pasivne/Rast
Amundi MSCI Eu QualFact	€41,013,600	1.6%	Akcije - Pasivne/Rast
SPDR EU Energy ETF	€31,793,516	1.2%	Akcije - Pasivne/Rast
Amundi MSCI Japan ETF	€31,135,797	1.2%	Akcije - Pasivne/Rast
SPDR Russell 2000 US SmlCp ETF	€28,874,237	1.1%	Akcije - Pasivne/Rast
SPDR SP Eur Div Aristocrats ETF	€24,856,035	1.0%	Akcije - Pasivne/Rast
Nordea GSE	€147,810,893	5.8%	Akcije - Aktivne/Rast
Schroders SISF GSGF	€92,308,705	3.6%	Akcije - Aktivne/Rast
Amundi 3M-l	€323,591,980	12.6%	Trg gotovine/Likvidnost
Nordea SRF	€227,757,034	8.9%	Multi-klasni/Stabilnost
GlobalX US Infr ETF	€74,830,450	2.9%	Realni aset/Stabilnost
iShare US Infr ETF	€74,273,330	2.9%	Realni aset/Stabilnost
iShare Resid. M-Factor Real Estate ETF	€31,257,491	1.2%	Realni aset/Stabilnost
Data & Infra. Real Estate ETF	€26,459,391	1.0%	Realni aset/Stabilnost
Obveznice Austrije	€30,570,466	1.2%	Obveznice - Investicioni rang/Stabilnost
Obveznice Italije	€30,095,910	1.2%	Obveznice - Investicioni rang/Stabilnost
Vanguard Eurozone Gov Bond ETF	€27,157,882	1.1%	Obveznice - Investicioni rang/Stabilnost
W.Tree Crude Oil ETF	€24,474,656	1.0%	Realni aset/Taktican
Obveznice Kosova	€229,718,501	8.9%	Obveznice - Kosovski Trezor/Stabilnost
Bankarski depoziti	€109,376,494	4.3%	Oroceni depoziti/Stabilnost
Gotovina u bankama	€15,204,443	0.5%	Gotovina/Likvidnost
UKUPNO	€2,567,270,705	100.0%	

4.2 ULAGANJE PENZIONIH SREDSTAVA - NASTAVAK

Investicije, prema investicionim fondovima i plasmanima na Kosovu, za **Balancirani Portfolio** na dan 19.09.2024. godine.:

Investicioni fond / institucija	Iznos investicije	Procenat investicije	Vrsta investicije/ Stretgija
Amundi 3M-I	€64,245,942	18.1%	Trg gotovine/Likvidnost
Vanguard GSIF	€48,011,505	13.5%	Akcije - Pasivne/Rast
Invesco S&P500 Eur Hedg ETF	€31,657,287	8.9%	Akcije - Pasivne/Rast
iShare MSCI Eur Value ETF	€15,754,011	4.4%	Akcije - Pasivne/Rast
Amundi MSCI Japan ETF	€9,628,366	2.7%	Akcije - Pasivne/Rast
Nordea GSE	€31,046,826	8.8%	Akcije - Pasivne/Rast
Schroders SISF GSGF	€21,282,118	6.0%	Akcije - Pasivne/Rast
Nordea SRF	€16,473,581	4.6%	Multi-klasni/Stabilnost
Obveznice Kosova	€94,499,278	26.6%	Obveznice - Kosovski Trezor/Stabilnost
Bankarski depoziti	€20,142,248	5.7%	Oroceni depoziti/Stabilnost
Gotovina u bankama	€2,054,366	0.7%	Gotovina/Likvidnost
UKUPNO	€ 354,795,528	100.0%	

Investicije, prema investicionim fondovima i plasmanima na Kosovu, za **Konzervativni Portfolio** na dan 19.09.2024. godine.:

Investicioni fond / institucija	Iznos investicije	Procenat investicije	Vrsta investicije/ Stretgija
Amundi 3M-I	€22,477,043	15.4%	Trg gotovine/Likvidnost
Obveznice Kosova	€115,753,322	79.2%	Obveznice - Kosovski Trezor/Stabilnost
Bankarski depoziti	€5,035,518	3.4%	Oroceni depoziti/Stabilnost
Gotovina u bankama	€2,869,596	2.0%	Gotovina/Likvidnost
UKUPNO	€146,135,479	100.0%	

4.3 PENZIONISANJE DOPRINOSILACA

U skladu sa zakonima na snazi, doprinosioci mogu aplicirati u KPŠF-u za sledeće kategorije penzija:

- 1) starosna penzija (kada doprinosioc navršši 65 godine života);
 - 2) invalidska penzija (u slučaju privremenog ili trajnog gubitka sposobnosti za rad);
 - 3) nasleđivanje penzije (u slučaju smrti doprinosioca).
- Pored toga, zakon daje mogućnost svim stranim državljanima koji su doprineli KPŠF-u da povuku svoja sredstva pre nego što napune starosno doba za penzionisanje.

*Posebnim zakonom, od 11-og decembra 2020 do 6-og aprila 2021 godine, svim doprinosiocima se dozvolilo da povuku 10% bilansa od KPŠF-a, u okviru

mera privrednog oporavka od COVID-19.

Prema dotičnom zakonu, tokom 2023. godine Vlada Republike Kosovo je počela sa nadoknadom sredstva koja su podizana iz ove mere za iznose do 9.999 evra za sve penzionisane račune tokom perioda od decembra 2022. godine do 31. decembra 2023. godine. Isti proces nadoknade se nastavilo tokom 2024. godine, isplatom naknada penzionisanim računima iste godine.

U nastavku predstavljamo broj penzionisanih doprinosilaca tokom 2024. godine prema mesecima i podizanim iznosima, za podatke koji su bili dostupni za vreme izrade ovog izveštaja.

Broj penzionisanih doprinosioca tokom 2024 godine prema mesecima i povučenim iznosima.

	Broj penzionisanih	Dobijeni iznos
Januar	751	€5,621,258
Februar	796	€6,077,201
Mart	806	€6,479,998
April	723	€5,182,183
Maj	795	€6,095,492
Jun	576	€4,730,554
Jul	663	€5,432,504
Avgust	495	€4,422,548

Dok su korisnici penzija prema kategoriji penzija bili kao u sledeće:

	Starosna penzija	Nasleđena penzija (smrtni slučajevi)	Invalidska penzija	Strani državljani
Januar	572	64	111	4
Februar	608	81	106	1
Mart	639	86	76	5
April	577	72	72	2
Maj	647	80	66	2
Jun	463	55	56	2
Jul	475	84	97	7
Avgust	369	78	45	3

5. GLAVNI CILJEVI ZA 2025.

KPŠF je kroz svoje strukture odlučivanja i osoblje, i u skladu sa ciljevima Upravnog odbora, utvrdio glavne razvojne ciljeve za narednu godinu. Ovi ciljevi, svakako, idu u pravcu ispunjavanja misije institucije, ali i kretanja u pravcu ispunjenja ambicija i ostvarivanju vrednosti KPŠF-a.

Glavni ciljevi za 2025. godinu su:

1. Ulaganje penzionih sredstava.
2. Potpuna funkcionalizacija stručnih kapaciteta Jedinice za investicije i rizik.
3. Kontinuirano održavanje Korisničke službe.
4. Sprovođenje novog plana odnosa s javnošću.
5. Kontinuirano poboljšanje i popunjavanje infrastrukture informacionih tehnologija.
6. Zadovoljavanje potreba za osobljem KPŠF-a.
7. Pronalaženje dugoročnog rešenja za potrebe KPŠF-a za kancelarijama.

5.1 Ulaganje penzionih sredstava.

KPŠF će realizovati sve svoje investicije na osnovu Izjave o principima ulaganja (IPU), koja je na snazi od 1. aprila 2024. godine. IPU je sastavljena uzimajući u obzir važeće relevantno zakonodavstvo: Zakon br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu, izmenjen Zakonom br. 04/L-115, Zakonom br. 04/L-168 i Zakonom br. 05/L-116, kao i relevantna pravila i uredbe Centralne banke Republike Kosovo (CBK).

Sprovođenje IPU-a počinje od Jedinice za investicije, nastavlja sa Upravljačkim odborom koje potvrđuje Komisija za investicije Upravnog odbora.

Kao što je planirano, od aprila 2024. godine počelo je sprovođenje tri investiciona portfolija: 1) Standardni portfolio (za starosnu grupu od 16 do 57 godina); 2) Balansirani portfolio (za starosnu grupu od 58 do 62 godine) i 3) Konzervativni portfolio (za starosnu grupu od 63 i više godina). Ova podela doprinosilaca prema starosnim grupama (u cilju boljeg upravljanja investicionim rizikom) nastaviće da se sprovodi tokom 2025. godine.

5.2 Potpuna funkcionalizacija stručnih kapaciteta Jedinice za investicije.

Tokom 2024. godine, Jedinica za investicije je konsolidovana potrebnim osobljem. Paralelno sa ovim, Akcioni plan Jedinice za investicije je usaglašen sa IPU-om KPŠF-a. Stoga, razumno je nastojati da se tokom 2025. godine ova Jedinica dodatno unapredi novim osobljem koji će biti prilagođeni, obučeni i konfigurisani u zavisnosti od potreba KPŠF-a (Upravljačkog odbora, Komisije za investicije i Upravnog odbora) za pripremu izveštaja, stručnih analiza i projekcija u oblasti investicija.

5.3 Kontinuirano održavanje Korisničke službe.

Promene u tretmanu investicionog rizika, podelom doprinosilaca na različita investiciona portfolija, podstakle su (očekivano) dodatno interesovanje doprinosilaca da budu obavješteni o ovim promenama i mogućim efektima. Ovo se odrazilo tokom 2024. godine i povećanjem poseta i pisanim zahtevima za ova pitanja.

Uprkos ovim promenama, broj žalbi doprinosilaca je bio u potpunosti minimalan, i više orijentisan na potrebu za pojašnjenjem nego na nezadovoljstvo ovim promenama.

Međutim, osoblje Korisničke službe KPŠF-a treba da posveti posebnu pažnju brzim i tačnim informacijama, ali uvek održavajući doslednost poruka koje se šalju doprinosiocima. U cilju povećanja brzine i tačnosti komunikacije sa učesnicima, posebno za slanje godišnjih izveštaja, tokom 2025. godine u cilju je dopunjavanje elektronskih adresa za što veći broj učesnika.

5.4 Sprovođenje novog plana odnosa s javnošću.

U skladu sa zahtevom Upravnog odbora, tokom druge polovine 2024. godine, počele su pripreme za sprovođenje operativnog plana za dinamiziranje proaktivne komunikacije KPŠF-a u većini komunikacionih kanala institucije sa doprinosiocima i opštom javnošću.

Ove pripreme imaju za cilj da osposobe stručne kapacitete Jedinice za odnose s javnošću, tako da tokom 2025. godine imamo poboljšanja i unapređenja nekoliko komunikacionih kanala KPŠF-a putem digitalnih kanala, ali i povećano prisustvo institucije u tradicionalnim medijima.

5.5 Kontinuirano poboljšanje i popunjavanje infrastrukture informacionih tehnologija.

KPŠF prepoznaje nezamenljivu važnost informacionih i komunikacionih tehnologija, stoga ima u cilju da ide u korak sa tehnološkim dostignućima, posebno u oblasti informacione bezbednosti ali i primene efikasnih rešenja. U tom kontekstu, KPŠF nastavlja da ima sledeće prioritete u oblasti informacionih tehnologija:

- Sprovođenje sveobuhvatnih promena za IT politiku i procedure u skladu sa Strategijom 2024-2026;
- Angažovanje osoblja za informacionu bezbednost i korišćenje proizvoda koji povećavaju nivo bezbednosti od sajber rizika;
- Ažuriranje hardverske opreme prema petogodišnjem planu, uključujući računare za osoblje;
- Unapređenje procesa dokumentacije;
- Periodično testiranje za oporavak u slučaju katastrofe prema Planu kontinuiteta rada;
- Stalni nadzor bezbednosti i zaštite podataka u posedu;
- Održavanje softvera za upravljanje računima učesnika (IPSA);
- Sprovođenje izvodljivih preporuka iz procesa revizije i inspeksijskih nadzora.

5.6 Zadovoljavanje potreba za osobljem KPŠF-a

Poslednjih godina KPŠF se suočava sa odlaskom osoblja, posebno u IT oblasti (ali ne samo), i tokom 2024. godine raspisani su brojni konkursi koji su bili uglavnom da zamene odlaske osoblja ali i da povećaju kapacitete (u oblasti investicija, revizije i IT-a). Tokom 2025. godine u cilju je da se završi proces zadovoljavanja svih srednjoročnih potreba institucije za osobljem.

5.7 Pronalaženje dugoročnog rešenja za potrebe KPŠF-a za kancelarijama.

KPŠF je već nekoliko godina nastojao da primenjuje dugoročno rešenje za zadovoljavanje potreba institucije za dovoljnim radnim prostorijama.

To se do sada nije postiglo, uglavnom zbog brzog i eksplozivnog rasta potražnje za poslovnim prostorijama u glavnom gradu, ali i zbog važećih opštinskih regulacionih planova.

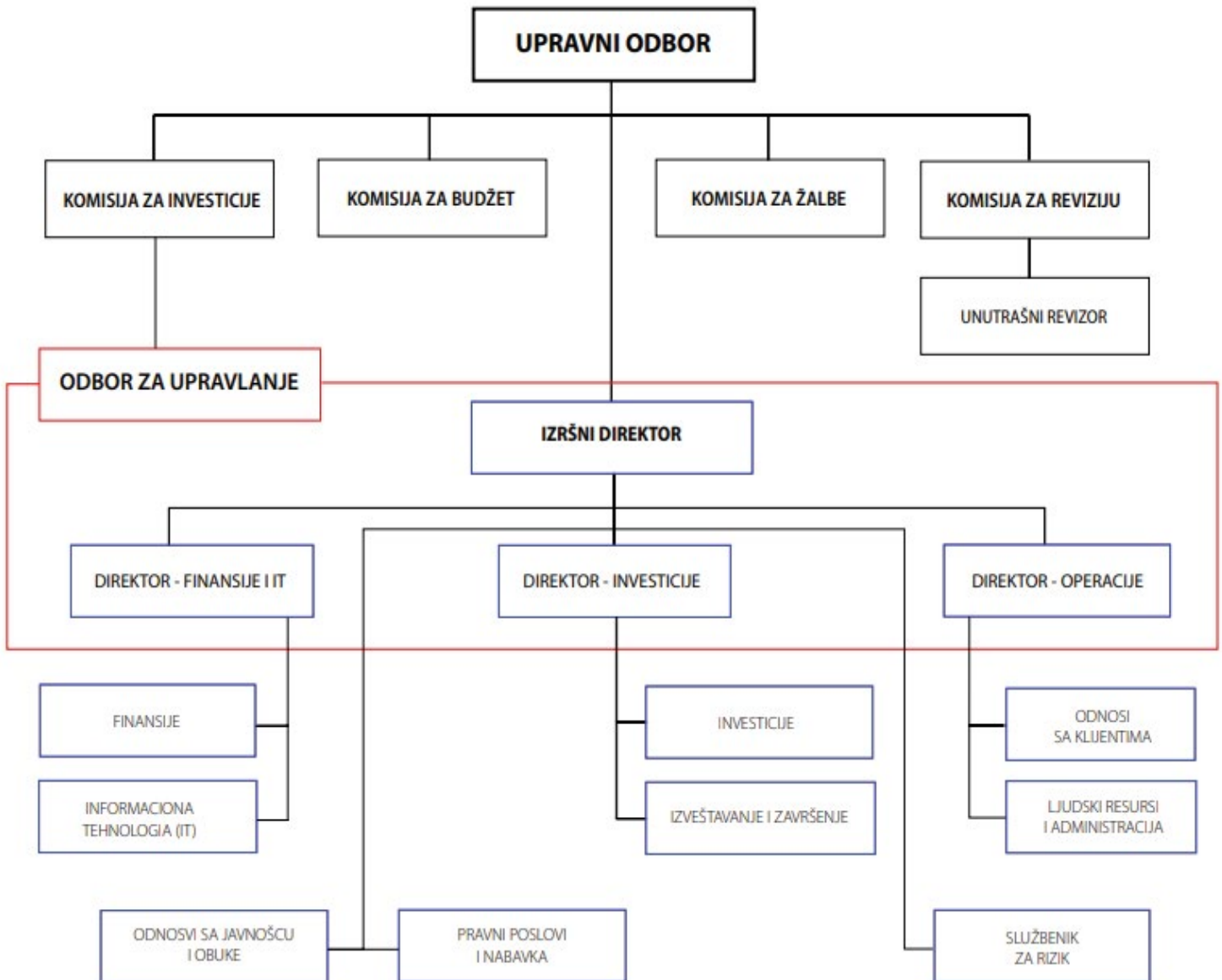
Pored toga, proces je dodatno otežan činjenicom da su KPŠF-u potrebne radne prostorije u centru grada za opsluživanje klijenata, gde su mogućnosti još ograničenije. Stoga, za 2025. godinu ostaje jedan od prioritarnih ciljeva da se pronalazi dugoročno rešenje za sedište glavne kancelarije KPŠF-a.

6. ORGANIZACIONA STRUKTURA KPŠF-A

Trusti

ORGANIZACIONA STRUKTURA KPŠF-a

Na snazi od 18. juna 2024. godine

7. ORGANIZACIONE JEDINICE I DUŽNOSTI

Administracijom KPŠF-a rukovodi Više rukovodstvo, koje se sastoji od upravnog direktora i tri direktora. Svo ostalo osoblje radi u okviru osam jedinica i to:

1. JEDINICA ZA INVESTICIJE I IZVEŠTAVANJE

Pripremaju analize o: investicionom toku; riziku i volatilnosti investicionog portfolija; usaglašenosti investicija sa zakonom; održavanju investicione strategije Odbora, predlaže ažuriranje glavnog dokumenta KPŠF-a (IPU) i drugih materijala prema kalendaru izveštavanja ili zahteva od strane Upravljačkog odbora i Komisije za investicije.

2. JEDINICA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Obezbeđuju da celokupna infrastruktura informacione tehnologije funkcioniše sve vreme bez problema: brinu o hardveru, softveru, licencama, spoljnoj i internoj mreži KPŠF-a, bezbednošću podataka i skladištenju podataka. Brinu se da plan oporavka bude validan svaki dan i redovno ga testiraju.

3. JEDINICA USLUGE ZA KLIJENTE

Pružaju usluge klijentima. Brine se o tome da obaveštava o individualnim računima iz isplate penzije štednje, o bilansu štednje i takođe savetuje doprinosioce o penziji i pomaže im prilikom podnošenja zahteva za podizanje štednje. Takođe održava odnose sa poslodavcima u cilju poboljšanja informacija za poravnanje doprinosa na individualnim računima. Generalno, ovo osoblje je blisko klijentu tokom čitavog ciklusa štednje do penzionisanja.

4. JEDINICA ZA FINANSIJE I RAČUNOVODSTVO

Vrši sve finansijske transakcije, uključujući ulaganje i podizanje sredstava na finansijskim tržištima; knjigovodstvo i računovodstvo za penziona sredstva i operacije KPŠF-a. Isto tako, izračunavaju dnevnu cenu akcija (za tri portfolija) i pripremaju finansijske izveštaje, mesečne i tromesečne izveštaje i druge neophodne izveštaje za Odbor KPŠF-a, Regulatora i Skupštinu, i takođe komuniciraju sa menadžerima sredstava.

5. JEDINICA ZA ODNOS E S JAVNOŠĆU

Uspostavlja i podržava komunikaciju institucije sa medijima, javnošću i institucijama; vođenje intervjua i održavanje konferencija, sastavljanje godišnjeg izveštaja i tromesečnog biltena; upravlja internet stranicom i naložima KPŠF-a u društvenim mrežama i (menadžer jedinice) preuzima ulogu portparola, kada je delegiran; priprema izveštaje o pristupu javnim dokumentima i godišnji plan rada, koordinira i pomaže prevođenje dokumenata i takođe, po potrebi, koordinira proces obuke. Takođe (od 1. januara 2024. godine) obavlja svu komunikaciju u pismenoj formi sa doprinosiocima (putem e-maila info@trusti.org i ankesa@trusti.org) i ovlašćuje račune u eTrusti.

6. JEDINICA ZA LJUDSKE RESURSE

Brine se o evidenciji prisustva na radu zaposlenih, poštovanju radnog vremena, izradi platnog spiska, drugih naknada i vođenju kase. Pored toga, bavi se nabavkom, održavanjem i obezbeđenjem kancelarije; vodi arhivu dokumenata institucije; podrškom osoblju i Upravnom odboru na sastancima i putovanjima, u zemlji i u inostranstvu.

7. JEDINICA ZA INTERNU REVIZIJU

Uverava Upravni odbor da su sve aktivnosti i rukovodstva i administracije i procesi u KPŠF-u, u skladu sa internim procedurama, pravilima CBK-a i važećim zakonima. Obezbeđuje delotvornost i adekvatnost sistema KPŠF-a i internih kontrola, vršeći redovne tromesečne revizije i dajući preporuke za rešavanje postavljenih pitanja. Izveštaje o reviziji razmatraju Komisija za reviziju i Upravni odbor.

8. PRAVNA JEDINICA

Pravna kancelarija razmatra sveukupnu zakonitost institucije u odnosu na važeće zakonodavstvo i pomaže u izradi ugovora, sporazuma; pružanje pravnih mišljenja i zastupa KPŠF u pravosudnom sistemu. Pravna službenica (od 2023. godine) je i sekretarka Upravnog odbora.

8. MATRICA AKCIONOG PLANA ZA 2025. GODINU

Br	AKTIVNOSTI	MESECI											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Primanje /usaglašavanje penzijskih doprinosa												
2.	Povračaj nesaglašavanih sredstava u PAK												
3.	Investiranje penzionih sredstava												
4.	Uplata penzijskih doprinosa												
5.	Održavanje sistema upravljanje nalogom (IPSA)												
6.	Procena i analiza investicija												
7.	Daljinske usluge (eTrust, veb, e-mail, telefon)												
8.	Ažuriranje veb stranice KPŠF-a												
9.	Objavlivanje tromesečnih izveštaja (CBK, Skupština, veb)												
10.	Redovni sastanci Upravnog odbora												
11.	Priprema godišnjeg izveštaja za 2024. godinu i slanje u Skupštinu												
12.	Godišnja konferencija za medije												
13.	Godišnje testiranje plana oporavka od nesreća												
14.	Pregled godišnjeg budžeta												
15.	Priprema godišnjih naknada i budžeta kao i slanje Skupštini												
16.	Revizija izjava finansijski od eksternog revizora												
17.	Godišnja inspekcija od strane CBK-a												
18.	Tehnološka revizija informativni tehnologije												
19.	Nadoknada novca priložnika iz povlačenje 10%												
20.	Sprovođenje operativnog plana odnosa sa javnošću												
21.	Promena kancelarije KPŠF-a												

9. PROJEKCIJA I PLAN PRIHODA ZA 2025. GODINU

Aktivnosti Kosovskog Fonda za penzionu štednju (KPŠF) se finansiraju preko namećenja razumnih naknada zasnovanih na troškovima na individualne račune doprinosilaca u šemi penziona štednje.

Prema članu 2.1 Zakona br.04/L-168 o izmenama i dopunama zakona br. 04/L-101: "Skupština Kosova utvrđuje investicione i operativne naknade na osnovu zahteva Fonda za svaku kalendarsku godinu. Zahtev mora biti naveden sa svim troškovima obračunatim za period za koji se zahtev podnosi".

U skladu sa članom 4.15 i članom 5.2 stav j) Zakona br. 04/L-101, Upravni odbor uživa pravo na usvajanje budžeta KPŠF-a, i na osnovu ovog prava je usvojio budžet za 2025. godinu.

Visina predloženih naknada, za finansiranje operativnih i investicionih troškova KPŠF-a, između ostalog zavisi od novih doprinosa, podizanje štednje (npr. od penziona doprinosilaca), odnosno od sredstava koje će KPŠF imati pod upravljanjem tokom godine.

Dakle, prema izvršenim procenama, očekivanja za 2025. godinu su:

- Godina da počinje sa 3,080 miliona EUR SPU.
- Plaćeni doprinosi da budu 350 miliona EUR.
- Podizanje štednje da bude 80 miliona EUR.
- Godina da se završi da 3,350 miliona EUR SPU.
- Prosek SPU-a da bude oko 3,215 miliona EUR.

Na osnovu gore navedenih procena, budžet koji je usvojio Upravni odbor za operativne aktivnosti za 2025. godinu je projektovan da bude 1.721.100 EUR ili za 182.100 EUR veći od budžeta za 2024. godinu (2024. godine je iznosio: 1.539.000 EUR).

Operativna taksa za 2025. godinu je predložena da bude po stopi od 0,047% sredstava, i predstavlja smanjenje u odnosu na sadašnju stopu od 0,048%.

Procena investicionih troškova zavisi uglavnom od očekivane raspodele sredstava po investicionim fondovima za 2025. godinu, kao i troškova kojima se zadužuju menadžeri ovih fondova.

Na osnovu ova dva elementa, kao i očekivanih troškova međunarodnih transfera i čuvanja sredstava, očekuje se da će ponderisani prosečni iznos investicionih troškova iznositi oko 0,30% prosečnih sredstava tokom godine. Ova naknada je niža u odnosu na prethodnu godinu (0,31%).

U nominalnoj vrednosti, očekuje se da će ova naknada doneti prihode od 9.680.935 evra za 2025. godinu.
- Preporuka za Skupštinu

Na osnovu gore navedenih objašnjenja, Upravni odbor KPŠF-a je preporučio Skupštini Republike Kosovo da usvoji za 2025. godinu:

1. Godišnji investicionu naknadu od 0,30% sredstava;
2. Godišnju operativnu naknadu od 0,047% sredstava.

Prema ovoj preporuci, ukupne naknade koje se naplaćuju za penziona sredstva tokom 2025. godine biće smanjene sa sadašnjih 0,358% na 0,347% sredstava – dakle, na najniži nivo još od osnivanja.

